

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatali
méréselt árakon vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Matyas kiraly-ter s.
Telefon-szám/64.

Felölös szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 fillér
Vidékre félévre 8 korona.
Egyes szám ára 6 fillér

Gyárak

füstölő kéményei fognak e valaha emelkedni Baján? Lehet-e Baja valaha gyárváros kiemelkedhetik-e ez a város a mai aluszékony, maradt természetéből. Erre a kérdésre várt és kapott választ a napokban egy idegen nagy úrtól, egy bajai lelkes hírlapíró. A válasz nem volt kielégítő.

Nem lehet Baja soha sem gyárváros. Ez volt a válasz. Hiszen mi is azt mondjuk hogy Baja így nem lehet soha gyárváros, de nem azért, amit az a vasúton utazó beszélgető úr süttött ki. Nem azért nem lehet Baja gyárváros, mert nincs elég munkása, nem azért, mert nem tudná megadni a szükséges adómentességet és azért sem, hogy nem adhatna megfelelő telket. Ez nem áll. Hiszen példaképpen áll előttünk Győr, amely amerikai tempóban lendült felvirágzó iparvárossá, Kaposvár, amely a tízezer lakosságú nagyközségből virágzó kereskedelmi város lett, Szombathely és egy csomó más példa.

Más a hiba itten. Hiányzik ebből a városból az élelmeség. Ilyen furcsa összetételű várost keveset teremtett Magyarországon az Isten. Itt mindenki ölberakott kézzel várja, hogy történiék valami. Itt mindenki azon spekulál, hogy mit fog értünk tenni a kormány. Mert arra senki sem gondol, hogy segítünk magunkon. Itt a pénzes emberek fázna a tőkebefektetéstől, inkább bankot csinál, a kisiparos szőlőt vesz és 50 esztendő korába oda huzakodik: A vezetők pedig aktákon nyargalnak.

Igy nem lehet Baja gyárváros. De lehetne idegen elemek beözönlésével, új generációval, modern, tettevágó fiatalsággal.

Úgy fellendülhet Baja. De a mostani összetételében marad a régi, beteg, halódó kis város.

Az oroszok veszedelme.

Páris január 3.

A francia lapok jelentik, hogy Braila és Fogsani eleste a közeljövőben okvetlen kell, hogy bekövetkezzék Jassyt okvetlen tel kell adni. Az oroszok és a románok csak a Pruth mellett tartózkodhatják tel ideig-óráig a központi hatalmak csapatait. Minthogy a Pruth vonal is gyenge, vissza kell vonulni a Dnyesztrig, aminck a következményeként át kell engedni Besszarábiába egy részét.

Macsin két erődje elfoglalva

Szofia, január 3.

Macsin két előretölt erődjét rohammal elfoglalták. Macsin teljes elfoglalása ma már csak órák kérdése.

Bécs, január 3.

A Fremdenblatt értesül, hogy Macsin több erődjét török csapatok elfoglalták.

A béke

Szofia, január 3.

Radoszlav bolgár miniszterelnök a szobranjeben kijelentette, hogy a központi hatalmak békét akarnak, tehát megis lesz. A béke nemesak, hogy közeledik, de sokkal közelebb van, semmint gondolnók.

Páris, december 3.

Egy vezető politikus kijelentette, hogy a békétárgyalások alapjául elsősorban annak a feltételnek kell lennie, hogy Németország kiüríti Belgiumot, szabadon boesátja az elfogott belgákat és Belgiumnak 15 milliárd hadikárpótlást fizet.

London, január 3.

Londoni lapok kijelentik, hogy az antant hatalmak nem köthetnek békét a haditerkép alapján, mert nemcsak győzelmet, hanem a kitűzött célt és feltételeket akarják elérni.

A király Budapesten.

Budapest, január 3.

A király egész családjával január 15 én Budapestre érkezik és hat hétig fog a budai várban lakni, amely idő alatt naponta kihallgatások lesznek. A király egy vezető egyéniség előtt kijelentette, hogy Budapesten nem tartózkodni akar, hanem Magyarországon akar élni.

A német birodalmi gyűlés

Berlin, január 3.

A birodalmi gyűlésen január közepén a kancellár nyilatkozni fog a hadihelyzetéről és a békejavaslatnak az antant által történt visszautasításáról.

Andrássy a király előtt

Bécs, január 3.

A király Andrássy Gyula grófot külön kihallgatáson fogadta.

Dumaképviselők békeutja.

Koppenhága, január 1.

Pétervári lapok szerint a дума elhatározta, hogy egy sereg képviselőt küld a semleges és szövetséges külföldre, hogy meggyőződjenek arról, milyen ezekben az országokban a békekérdésekben való hangulat.

Angol siker Egyiptomban

Amsterdam, január 3.

Az egyiptomi angol hadsereg parancsnoka jelentése szerint angol lovacsapatok nehéz harcok után bevették a magdebahi erődöt, 20 nérföldnyire El Arishtól, 1130 foglyot ejtettek, két ágyút és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Besszarábiát féltik

Stockholm, január 3.

Az orosz hadvezetőség Besszarábiát már külső haditerületeként kezeli, miután Moldva elvesztése csak napok kérdése. Braila minden pillanatban eleshetik, bár a beavatottak úgy tudják, hogy az oroszok minden román tiltakozás dacára Brailát és Jassyt fel akarják adni. Oroszország már nem Romániát, hanem Besszarábiát félti, miután Románia megmentése teljesen hiú válalkozás. A legutóbbi haditanáson ez szóba is került és ott döntötték el a visszavonulást.

Kisenev, Reni, Bo'grad, Odesza és Kiev sorsa aggasztja most az orosz hadvezetőséget, sőt egy újabb hír attól tart, hogy Hindenburg fean északon is váratlan csapást tervez.

A jóvátehető hibák.

Hareterei, bepolitikai, külpolitikai események tömkelegét így az esztendő elején számbavéve, ha ridegen mérleget készítünk, azt kell látnunk, hogy ha voltak is fájdalmas veszteségeink, ezeknek ellensúlyozásul nyereségeink viszont örvedesek. Az elmúlt esztendőben az orosz front egy helyén vereséget szenvedtünk Bukovina az oroszok kezére került. Az áruló oláhok betörték Erdélybe. Szegény székelyeink, szászaink sokat szenvedtek. Órag, jó bölös királyunkat elvitte a halál tollunk.

Ámde a muszka támadást Hindenburg, József főherceg, Mackensen, Falkenhayn egyesült német, magyar, osztrák, bolgár török hős seregek nemcsak hogy megállították, hanem vissza is szorították és Erdély megőrzésénél fogva egész Nagy-Olahországot, Dobruzsával együtt, elfoglalták. Az álnok áruló szomszéd megbűnhődött. És további bűnhődése utban van. Ezzel aztán utjára indul a béke is.

Órag királyunk halálát meggyászolva, ifjú királyunk legelső szózata népeinek azzal a kijelentéssel végződik, hogy meg akarja szerezni népeinek a béke áldását.

Diplomatáink, államférfiaink, nekünk láthatatlan szövetségek titkos szálaival fonogatják a béke diadalútjának himes szőnyegét, ámde míg ők dolgoznak, Hindenburg és József főherceg katonái sem pihenhetnek. Nekik a maguk puskaporát mindig szárazon kell tartaniuk.

Akár béke, akár háboru, államférfiakra és hadvezérekre még mindig nehéz feladatok várnak.

Könnyítsük meg tehát nehéz munkájukat, mi frontmögöttiek azzal, hogy jegyezzünk hadikölcsönt, amelyek alkalmára most kiálkoznak az utolsó percek. Ne müssa az el senkise. Aki még elkésett, most még jóvátehető a hibáját.

A gőzfürdő

késztelenül egészségügyi intézmény és egy olyan nagy városnak, mint Baja nélkülözhetetlen is. Más városokban — mint például Szegeden is — a város maga tartja fenn a fürdőjét nagy költséggel és anyagi áldozattal.

Minálunk a gőzfürdő egy felekezet kezében van. Ez a felekezet esztendőnkkel ezelőtt anyagi erejéhez képest nagy anyagi áldozatokkal akította át a fürdőjét, hogy a modern kornak megfelelővé, kényelmesebbé tegye. Amikor a fürdő

elkészült, akkor vették észre, hogy bizony nem szakember kezére bízták az építést és azon vették észre magukat, hogy bizony hiába adták a fürdőbe a sok pénzt. Folyton ba uk volt a fürdővel. Egyszer kazintisztítás miatt, mász r géphiba miatt kellett az üzemet szüntetni. E miatt aztán egyik bérlő a másikat váltotta föl, míg végre már nem is akadt bérlő és így a gőzfürdőt a tulajdonos zsidó hitközség volt kénytelen saját kezelésébe átvenni. Közbe jött a háboru és munkás misériák, szénhiány és egyéb bajok, ami által azán a gőzfürdő fűtártása nagy áldozatokat követelt a tulajdonostól, aki végre is úgy határozott, hogy eladja a gőzfürdőt és ma már azán a ponton tart, hogy beakarja csukni a fürdőt, ami a város közönségére nagy hátrány volna.

Ha a gőzfürdőt rendesen átépítenék, a hibát kijavítanák, egész jó vállalat alakulhat.

Ha Baján egy kis vállalkozási szellem volna, meg kellene alakítani — esetleg a város részvételével — a gőzfürdő részvénytársaságot.

Megvagyunk gyűződve, hogy nem volna rossz vállalkozás.

H I R E K.

— A hős temetése.

Megirtuk annak idején, hogy Geiringer Jenő népfőlkelő főhadnagy a szerb-i hareterén tavaly elesett. Geiringer Jenőt kiváló hősiességért kitüntette a hadvezetőség a signum laudással, a III. osztálya hadiekitményes katonai érdemkereszttel, a III. osztálya vaskorona renddel. A hős főhadnagyot ütközet közben egy ellenséges golyó ölte meg. Bajtársai a csatáron helyezték el ideiglenes sírjába. Ed-sanyja és testvérei most exhumáltatták a hőst és a holttestet h zaszállítják Bajára, hogy itt, szülővárosában, magyar hant alatt aludja örök álmát.

— Elvitték az oroszokat.

Süköd és Érsekcsanak között most nagy földmunkálatok folynak. Azt a csatornát építik, amely Baján fog a Dunába ömleni. A csatorna munkái nagyban folytak még a mult héten, de most ezen a héten hirtelen megállott a dolog. A csatorna-építésnél jobbára orosz munkások voltak alkalmazva és a mult héten váratlanul parancs érkezett, hogy az összes orosz fogoly a fogolytáborba szállítandó. Most a telapon néhány hivatalnok és egy két szakmunkás van s így el kell a munkának pihennie. Érdekes, hogy közönséges kétkézi munkásnak mód-

ában áll itt heti 50-70 koronát keresni és mégis képtelen a vállalat Csanádról, vagy S. kösd-ről munkást kapni.

— Lesz-e színészet?

Ezt a kérdést intézik hozzánk többen. Sajnos, erre nem válaszolhatunk. Se hely nincs, hogy hol játszóka a színtársulat, no meg aztán most már nem vagyunk Szabadka nyári állomása, hanem Búzabalaubér várada. Mert így tartotta helyesnek a kultuszminiszter. Talán majd a nyáron kapunk egy kis színészetet a Nemzetiszellős termébe.

— Az Augusztus gyorssegély-alap

hadibiztosítási osztálya ismét bebizonyította, hogy nem hiába viseli magán a „gyorssegély“ nevet. A minapában néhány nappal azután, hogy biztosította életét Lovretiny Mihály bajai lakós, meghalt Az Augusztus alap hadibiztosítási osztálya a nála alig néhány nap óta biztosított hozzátartozóinak 200 koronát kifizetett.

— Besurranó tolvajok

garázdálkodnak ismét a folvegen. A napokban egyik Munkácsi-utcai házba eddig ismeretlen tettes estefelől besurran és ellopotott a folyosóról egy gyertyát és többből ruhadarabot. Jó lesz ka a rendőrség utána lát, hogy a veszedelmes besurranó tolvajt ártatlanná tegye.

— Adomány.

Rohrbeck Adolf a koronázási örömműnép alkalmából 50 koronát adományozott a bajai hadiárva részére, mely összeg a koronázási napján rendezési helyére eljuttatva a hadiárva részére kiosztatott. Az adományért a hatóság ezton köszönetét fejezi ki az adományozónak.

— A só ára.

A Magyar Bank és kereskedelmi részvénytársaság, mint a magyar királyi sójvédék vezérigénksége jónak látja a közönség figyelmét újból felhívni arra, hogy a belügyminiszter rendelete folytán a közgazgatási hatóságok a sónak ugy nagyban, mint kiesinybeni makszimális eladási árat megállapítani kötelesek. Aki tehát bárhol is e makszimális sóáraknak túllépését tapasztalná, leg-helyesebben eszelezkzik, ha az illető árdragítót a hatóságnál ki-méletlenül följelent. Ami pedig a szószállítást illeti, meg kell állapítani, hogy a szószállítások az összes bányahelyekről teljes erővel folyamatban vannak. Söhányról egyáltalában nem lehet szó.

— A libák hizalására

szükséges kukoricáról gondoskodik Tolnavármegye alispánja, még pedig ami lakosok részére, akik sertézsírt nem használhatnak. Az erre vonatkozó rendelt szerint: „Orth. izraelita családok-

nál libahizalásra, de csakis a saját házi szükségletre, megfelelő mennyiségű tengeri a rek-virálás alkalmával visszahagyandó és pedig: csakis ott, ahol a zsívesüzséglet libahizal egyáltalán nincs fedezve, személynként 1917. augusztus végéig, vagyis 8 hónapi időtar-tamra összesen 4 ludat számítva, egy-egy lud kihizalásához összesen 15 kg tengeri.“

— Lemondott a köz-

élelmezési biztos. A bajai közönség előtt talán nem a legszimpatikusabb hangzású lév Faragó József kir. tanácsos, eperjesi polgármester neve A közélelmezési hivatal által a bácskai törvényhatósági joggal felhúzózott várcsok részére ki-rendelt közélelmezési biztos volt az eperjesi polgármester, aki az a háláttal fogadat várt hogy a rekvirálás nehé munkáját végezze el. Faragó a magasabb szempontok figyelembe-vételével látott földadathoz. Az csak természetes, hogy nem arathattott tapsokat s hogy azok, akiket a rekvirálási rendelet sujt, akiket elviszik a készleteket, hogy jusson a hadseregnek s az országban szükséges vidékeinek elősorban Faragó József-re haragadtak.

— Az engeszteletlen

gyilkos Készüldőt mindenki Csátalján Szilveszter este-én a templomban háladó istentiszteletre. Egypár ember maradt csak otthon Kutsch Bertalan földmives is otthon foglalatlószkodott az udvaron, miközben hátulról orova meggyilkolták a mítsem-sejtő gazdát, akit holtan találtak az udvaron a templomból hazajövk. A tettes elmenekült ugyan, de valószínűleg hamarosan hurokra kerül ugy ő, mint a gyilkosságnak értelmi szerzője, mert sejtik, kik lehetnek a gonosztevők, akik már többször megkisérelték a gyilkosságot Kutsch Bertalan ellen. Evék óta folyton életre törtek és már háromszor végre akarták hajtani szörnyű gaztettüket. Egyszer félig agyon-verték otthon ágyában Kutschot, egyszer pedig az ablakon át löttek rá. Csátaljában mindenki tisztában van a helyzettel és az a legesodlatosabb a dologban, hogy még eddig mindig ki tudott menekülni a büntés az igazságszolgáltatás kezei közül.

Szombaton

Wanda Treumann és Viggó Larsen Vasárnap Olga Desmond ját-szik az Urániában.

Kisasszony

ki évek hosszú sora óta van egy állásban pénztárosi esetleg irodai állást keres — Bővebb felvilágosítást ad a CORVIN-NYOMDA.

Testnevelőink pártolói,

volt és jelenlegi kedves **nővendégeink Szülei**, illetőleg **Rokonai**, fogadják ez uton, hálás üdvözlésük tiszteletteljes kifejezését, az új évforduló alkalmából.

Baja, 1917. évi jan. 1.
Dr. Radics Elek és Kornélia.

Selyemblous ujdonságait

nagy választékban
ajánlja

Huszár Rezső

kézimunka és női divatáru
üzlete, Baja.

Ápolónő

felvétetik a Róna szanatóriumban

HIRDETÉSEK

jutányos áron
FELVÉTTETNEK.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Segédszerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda
gyorsrelőjén Baján. Mátya-király-tér.

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK

(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkél: **1.600,000** korona.

Elfogad TAKARÉKBETÉTEKET. Leszámitol ezidő szerint is VÁLTÓKAT. Engedélyez JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET. Vesz és elad ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET. Előleget ad ÁRUKRA ÉS ÉRTÉKPAPIROKRA. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) függynöksége. **Átvesz tűz-, jég-, élet, betöréses lopás és baleset elleni biztosításokat.**

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult

Szőllő- és gyümölcs-örlők szűrőberendezések.

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különböző gyártású sajtók, borászati készülékek számára.

Arjegyzék ingyen.

Képviselek korosztalnak.

Etető és itató Vályukat Kutfedőlapokat Sirkereteket Vasbetonból

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és cementgyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjek a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni!

„ATLAS“

ASBEST CEMENTPALA

versenyen kívül legkitünőbb minőségű tetőfedő anyag.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA

minden mennyiségben kapható.

Védjegy

Védjegy

Sürgőnycim:

Palatlas Budapest

Telefon:

179-60

„ATLAS“

Asbestcementpalagyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, Dorottya-u. 6/a. Gyár: Budafok.

Főelárusítóhely Baja **GRÜNHUT MIKSA BAJA.**

és környéke részére: Spitzer-féle téglá-, cementárú-, műkögyára

Sürgőnycim: Grünhut, Baja.

Telefonszám: 111.

Elegáns levélpapírok.

Uri és női levélpapírok nyomással vagy anélkül csinos kivitelben és igen jutányos árakon kapható a

Corvin- nyomdában.

Megvételre keresek egy jó karban levő

ZONGORÁT.

Cím a „CORVIN nyomdában“.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék az „ASPIRATOR“ légnyomású

mosógép

ára 24 korona. Egyedárusító: ROSSMANNK. Baja Madách Imre-utca 10. sz.